



Foto: Xueqi Pang

Zahra Moini brenner for dem som starter nye prosjekter. Norge har ennå mye å gå på når det gjelder tilrettelegging for innvandrere som vil bli gründere, mener hun.

## Talentfabrikanten

## Zahra Moini tror på at det finnes en gründer i de fleste av oss, bare man leter godt nok.

Av: Claudio Castello

I et hypermoderne kontorlandskap i Drammen treffer Utrops utsendte medarbeidere lederen for Norsk senter for flerkulturell verdiskaping. Hun har NRK Buskerud og Gjensidiges mektige kontorer som naboer, og på veggen hennes henger blant annet en sjekk påtegnet et seksifret beløp, som senteret fikk i gave i 2007 av daværende inkluderingsminister Bjarne Håkon Hanssen.

For det er ingen hvem som helst vi møter. Moini har mastergrad i Computer Science (informatikk) fra Boston University i USA og MBA fra Handelshøyskolen BI med fokus på innovasjon og kommersialisering av teknologi. Hun har også ledererfaring fra IT og Telecom-bransjen, og har bistått større norske og internasjonale virksomheter med forretnings- og organisasjonsutvikling.

### Utlending for første gang

Historien hennes i Norge startet i 1982, da hun fulgte med sin ektemann fra Boston til Oslo, etter at han fikk en stipend til å studere her. Noe som endte i et aldri så lite kulturkrasj.

– Vi kom fra Boston, hvor det var multikulturelt, men hvor det ikke finnes fokus på mangfold eller kulturen, men på individet. Her i Norge følte jeg meg som utlending for første gang.

*– Hvorfor tror du at du opplevde dette?*

– I USA er alle innvandrere, og ingen spør hvor du er fra, mens her i Norge er samfunnet langt mer homogent. Etterhvert skjønnte jeg at det ofte handler om nordmenns nysgjerrighet. På 80-tallet var det få utlendinger i Norge sammenlignet med i dag. Vi var eksotiske, mens i dag snakker man om utfordringene. Selv har jeg et langt mer avslappet forhold til denne typen båssetting.

### Opplevde det upolitiske Iran

Ektemannen og Moini reiste fra Iran til USA på midten av 70-tallet og rakk

“ Vi i Norge bør bli langt flinkere til å bruke nykommerne.

aldri å oppleve de enorme og opprivende endringene som landet gikk gjennom **i kjølvannet av** den islamske revolusjonen i 1979.

– Vi har en annen historisk ramme og helt andre minner fra opprinnelseslandet enn de fleste andre norsk-iranere har, i og med at de måtte flykte fra et religiøst regime. Jeg regner meg som sekulær og respekterer både religiøse og ikke-religiøse. For meg personlig er ikke religion eller politikk noe jeg diskuterer ofte. Jeg er mer opptatt av hva man som individ i et samfunn kan bidra med.

### Lange jobbdager

Til daglig er Moini en svært travel dame. Jobben som leder for senteret har i årenes løp blitt kombinert med ulike styreverv, blant annet som styreleder og styremedlem i Drammensbadet, og styremedlem i Høgskolen i Buskerud og Vestfold.

*– Hvordan får du tid til alt dette?*

– Når man er engasjert og genuint interessert i noe, så er tid ingen spørsmål eller utfordring. Man får det bare til.

I senterlokalene i Drammen leder Moini et team på fire personer, og ti eksterne frilansmedarbeidere som jobber med nasjonal satsing på innvandrersbedrifter og oppmuntring av innvandrersgründere. Arbeidsdagene er ofte lange, men også varierte.

– Vi har eksistert i ti år, og er en forholdsvis liten virksomhet, så rollen som daglig leder innebærer ganske mye jobb. Jeg driver med strategisk rådgivning, kursing av gründere, i tillegg til administrative oppgaver. Formålet vårt er at innvandrere skal kunne bruke sin opprinnelige kompetanse best mulig.

### Sier seg heldig

Ofte sies det at man trenger flaks og dyktighet for å lykkes på gründerfeltet, eller i det hele tatt i det private næringslivet. Selv regner Moini seg heldig fordi fhun fikk seg et godt nettverk som ny i Norge.

– Jeg er fullt klar over at ikke alle er like heldige, og må ta til takke med sekundære jobber. Statistisk Sentralbyrå har vist at blant innvandrere finner man mest overkvalifisert arbeidskraft.

*– I fjor intervjuet jeg ledelsen i Virke om barrierene høyt utdannede med flerkulturell bakgrunn møter. Er dette noe du kjenner deg igjen i hos dine klienter?*

– Helt klart. Vi i Norge har ikke vært inviterende nok og går glipp av spennende ny kompetanse og nye innfallsvinkler. I Silicon Valley er over 50 prosent av bedriftene er skapt av folk med innvandrerbakgrunn. Og da snakker vi ikke kebabsjapper eller kina-restauranter. Jeg ser tilrettelegging som løsningen. For med tilrettelegging kan vi få arbeidstakere med annen bakgrunn til å bidra med sin kreative arbeidskraft og skape nye verdier.

### Familieliv svært viktig

Moini trekker et skarpt skille mellom jobb og familieliv.

– Når jeg ikke er her på kontoret, har jeg barna og barnebarnet på besøk. Ellers er jeg ofte i naturen for å finne hvile og overskudd. Jeg går veldig mye på tur og tar bilder, spesielt nå om høsten, når fargene er så fine.

*– Hvor viktig er familieliv for deg?*

– Utrolig viktig. I min opprinnelseskultur er familie alfa og omega. En kan alltid regne med at familien stiller opp, uansett i gode eller dårlige tider. Et liv uten familieliv ville vært utenkelig for meg.

### Kjernekompetanse

Når Moini snakker med en ung gründerspire, eller en veletablert arbeidsinnvandrere som finner en jobb som tilsvarer utdanningsnivået, tenker hun ofte på én ting.

– For meg er det viktig å gå etter kjernen på folks kompetanse.

Ofte ser hun at det har gått **skeis** for enkelte av åpenbare årsaker.

– Særlig det å være gründer innebærer stort ansvar og engasjement, men det

kan egentlig overføres til ethvert annet område i arbeidslivet. Man må ha både hjerte og drøm. Hvis man satser **halvhjertet**, vil man i det lange løp ikke trives, og til slutt mislykkes.

### – Ikke la motgang knekke deg

For ti år siden startet Moini et konsulentfirma som drev med ledelsesrådgivning og organisasjonsutvikling. Hun klarte på sin andre dag på jobben å skaffe et stort internasjonal firma en toårskontrakt. Samtidig har hun også opplevd **medaljens bakside**.

– For de som vil satse på dette er jeg soleklar på at dette er ikke bare fryd og gammen. Man vil oppleve dårlige dager, man vil oppleve "nei" og motvilje. Når det skjer første gang, føles det som verdens undergang.

Hemmeligheten, ifølge Moini er å lære, gå videre, og ikke la seg knekke.

– Etterhvert som man får arbeidserfaring, så vil man lære seg å komme seg ut av down-følelsen. Stå på-viljen er helt avgjørende, for det er den som kommer til å bringe deg

videre til nye bragder etter å feilet.

### – Flyktninger er også gründere

*– Kanskje et litt betent politisk spørsmål; men hvor står du i debatten om "flyktningsstrømmen" som kommer til Norge?*

– Først og fremst tenker jeg at mediene skal fokusere på de gode verdiene flyktingene har med seg. Å flykte er et risikoprojekt, som krever enorm vilje og standhaftighet. Her snakker vi om folk som har forlatt alt det de har kjært for å redde sine og sine familiemedlemmers liv.

### – Bør man se bak tallene?

– Når jeg hører snakk om flyktningsstrøm ser jeg for meg folk som vil etablere bedrifter, skape nye verdier, og som har en unik historie å fortelle, fremfor tørr utgiftsstatistikk. Med fare for å gjenta meg selv: Vi i Norge bør bli langt flinkere til å bruke nykommerne.

### Et nytt norsk arbeidsliv

Nye innfallsvinkler skaper kreativ kaos, men på en god måte, mener

Moini. Og det kan også gagne Norge i den store globale konkurransen.

– Fremtidens arbeidsmarked blir uansett spennende. Hjernen vil skape, ikke hendene. Vi er i ferd med å gå over fra industri- til kunnskapsnasjon. Hvis vi er flinke til å ta i bruk dette så vil vi gjøre det sterkt i verdenssammenheng.

Fremtidsplanene for senteret er uansett klare.

– Fra og med i år blir vi et nasjonalt kompetansesenter. Vi skal spre kunnskap over hele landet, og ønsker at våre modeller for grunderbygging skal brukes av andre virksomheter Norge rundt.

### Fakta

**Navn:** Zahra Moini

**Opprinnelig fra:** Teheran, Iran

**Stilling:** Daglig leder for Norsk senter for flerkulturell verdiskapning (NSFV)

**Alder:** 59

**Sivilstatus:** Gift. To barn og ett barnebarn

**Forbilder:** USAs president Barack

Obama på grunn av hans unike måte å bygge relasjoner på. Bill Gates og Steve Jobs er mine forbilder innenfor gründervirksomhet og innovasjon. Her har vi folk som realiserte sine egne og andres drømmer og som startet helt på bunnen, men nådde toppen

**Nevn tre positive sider ved deg selv:**

Hardtarbeidende, målrettet og klarer å løpe mellom jobboppgaver

**Nevn tre negative sider ved deg selv:**

Kan ofte overfokusere på egen målsetning. Kunne også blitt flinkere på relasjonsbygging og hadde likt å være oftere hjemme

**Hvilke tre personer ville du invitert til middag:** Indias fredelige frihetskjempe Mahatma Gandhi, en verdensvant omreisende person og en representant for ungdommen ●